

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 388/09-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Z. K., H., zastúpenej advokátom JUDr. J. V., P., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 11 C 145/2006 a jeho rozsudkom z 10. októbra 2008 a v konaní vedenom na Krajskom súde v Trenčíne sp. zn. 17 Co 305/2008 a jeho rozsudkom z 24. februára 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. apríla 2009 doručená sťažnosť Z. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 C 145/2006 a jeho rozsudkom z 10. októbra 2008 a v konaní vedenom na

Krajskom súde v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 305/2008 a jeho rozsudkom z 24. februára 2009.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh v podstatnom vyplýva, že sťažovateľka sa na základe podanej žaloby v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 145/2006 a následne v odvolacom konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 17 Co 305/2008 domáhala zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „vyhláška“). Sťažovateľka dôvodila materiálne svoju žalobu tým, že pre trvalé následky priznanej choroby z povolania trpí po fyzickej stránke a po psychickej stránke natoľko, že jej prípad možno zo strany súdu považovať za hodný osobitného zreteľa a priznať odškodnenie nad hranicu ustanovenú vyhláškou.

Pre úplnosť je potrebné dodať, že sťažovateľke už pred podaním predmetnej žaloby bolo pre tú istú chorobu z povolania priznané odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré bolo v iných súdnych konaniach, časovo predchádzajúcich sťažnosťou napadnutým rozsudkom, aj mimoriadne zvýšené. Sťažovateľka teda požadovala, aby po ďalšom zvýšení bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia rozhodol súd analogicky a opätovne jej priznal mimoriadne zvýšenú náhradu.

3. Okresný súd v merite veci žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd rozsudkom potvrdil prvostupňový rozsudok vo veci samej a zároveň sa stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu, na obsah ktorého odkázal v intenciách ustanovenia § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu krajský súd navyše uviedol:

„Súd je v konaní vždy povinný skúmať, aké predpoklady mal pre životné a spoločenské uplatnenie poškodený pred vznikom škody. Len vo výnimočných prípadoch hodných osobitého zreteľa bolo možné sumy odškodnenia primerane zvýšiť nad najvyššie sadzby odškodnenia.

Prvostupňový súd správne a v súlade so zisteným skutkovým stavom konštatuje, že na strane navrhovateľky nenastala taká závažná zmena, ktorá by odôvodňovala opätovné

mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zároveň správne poukázal prvostupňový súd aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 308/2006 zo dňa 25.3.2008, podľa ktorého samotné dohodovanie sťaženia spoločenského uplatnenia nezakladá samo o sebe nárok na ďalšie mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.“

4. Podľa názoru sťažovateľky k porušeniu označeného článku ústavy došlo postupom a následným rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu v merite veci tým, že „... napriek skutočnosti, že bolo nesporne preukázané zhoršenie jej zdravotného stavu, a to najmä v oblasti psychickej a znalkyňa jej z toho titulu priznala bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia, súd bezdôvodne mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky nepriznal, teda rozhodol nesprávne v rozpore so zisteným skutkovým stavom a tento hodnotil nesprávne aj po právnej stránke“.

Sťažovateľka dodáva, že „... okresný súd i krajský súd rozhodovali v podstatou rovnakých prípadoch diametrálne odlišne ako v jej prípade a nárok žalobcom vo viacerých prípadoch priznali, čo považuje voči sebe nielen za nesprávne, ale aj za diskriminujúce“.

5. Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označeného práva podľa ústavy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 11 C 145/2006 a na krajskom súde pod sp. zn. 17 Co 305/2008 s tým, aby boli napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Napokon sa sťažovateľka domáha náhrady trov konania.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Z podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v podstate požaduje revíziu napadnutého rozsudku v merite veci, ktorým bola jej žaloba zamietnutá. Ústavný súd k tomu uvádza, že pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (II. ÚS 1/95). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

9. Podľa názoru ústavného súdu sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu vo svojom odôvodnení (vychádzajúc aj z dôvodov uvedených v odôvodnení rozsudku okresného súdu, s ktorým sa krajský súd stotožnil) jasne a zrozumiteľne podáva výklad použitého právneho predpisu a dôvodí svoje meritórne rozhodnutie, ktorým potvrdil rozsudok prvého stupňa ako vecne správny. V rozsudku krajského súdu a ani v rozsudku okresného súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ich robilo ústavne neakceptovateľnými, a teda vyžadujúcimi korekciu zo strany ústavného súdu. Sťažnosťou napadnuté rozsudky sú vnútorne logické, nie sú prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúcich všeobecných súdov, nie sú arbitrárne a zrozumiteľným spôsobom dávajú odpoveď na všetky otázky, prečo nevyhoveli predmetnej žalobe.

10. K namietanej existencii obsahovo odlišnej judikatúry všeobecných súdov ústavný súd dopĺňa, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovacia prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Uvedené platí za predpokladu, že nejednotné názory všeobecných súdov možno považovať za legitímne a ústavne konformné (I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08).

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03 alebo IV. ÚS 136/05). O taký prípad išlo aj v prerokúvanej veci, preto ústavný súd považuje sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2009